

Tre grænsehindre på det fælles nordiske arbejdsmarked som bør prioriteres

De nuværende grænsehindre på det nordiske arbejdsmarked hindrer væksten og mindsker mulighederne for at skabe velfærd for alle.

Den 20. april afholdes der i Løgtingið en vigtig debat om grænsehindre i Norden. Personer, som arbejder i Norden, oplever nogle af grænsehindringerne som fælder, man hænger fast i med det samme. Andre grænsehindre viser sig først langt senere – for eksempel når man skal pensioneres, eller hvis man bliver arbejdsløs. Men fælles for alle grænsehindre er, at de kan løses. Og som parlamentarikere har I et ansvar for at deltage i denne løsningsproces.

Nordisk Ministerråd og Grænsehindringsforum gør et godt stykke arbejde med at identificere og informere om grænsehindre. Men der mangler noget, når det gælder løsningerne. Som Ole Norrback, formand for Grænsehindringsforum, flere gange har sagt: Grænsehindre skabes hurtigere, end vi kan nå at løse dem.

Alle er enige om, at det vil medføre samfundsøkonomiske fordele for hele Norden, hvis vi fjerner grænsehindringerne, og det vil bidrage til at gøre Norden til en mere dynamisk og fremtidsorienteret region. Titusinder af mennesker pendler hver dag på tværs af grænserne mellem de nordiske lande. Mange flytter fra ét land til et andet på grund arbejde, studier eller kærlighed. Når nu mennesker viser, at de er villige til at flytte inden for Norden og benytte sig af hele det fælles arbejdsmarked, skal bureaukratiske uenigheder så have lov til at sætte en kæp i hjulet?

Arbejdskraftens øgede bevægelighed på tværs af grænserne bidrager på en positiv måde til samarbejdet mellem landene. Samtidig er det vigtigt at værne om det gode arbejdsliv, som de nordiske lande er kendt for, og det er vigtigt at modvirke social dumping og en grå økonomi. Desuden bør statistikkerne udvikles for at skabe et bedre overblik over arbejdskraftens bevægelighed inden for Norden og til Norden.

Grænsehindre skaber usikkerhed, grænsehindre betyder at menneskers muligheder mindskes, grænsehindre koster penge. Nu er det på tide at tage fat i grænsehindringsproblematikken. Lad os komme med et forslag til, hvor vi skal begynde.

Vi har identificeret de områder, hvor det løsningsorienterede arbejde skal indledes.

1. Arbejdsløshedsforsikring

Ufleksible regler for arbejdsløshedsforsikringer betyder, at grænsependlere og mennesker som flytter inden for Norden risikerer at miste deres arbejdsløshedsforsikring eller få en stærkt reduceret godtgørelse i forbindelse med arbejdsløshed som følge af flytning eller arbejde på den anden side af grænsen. Problemerne opstår når reglerne i ét land støder sammen med reglerne i et andet land. Derfor skal der ske en bedre samordning af de nordiske ordninger med hensyn til arbejdsløshedsforsikringer.

2. Rehabilitering

Mennesker, som pendler til arbejde i et andet nordisk land og kommer ud for en arbejdsskade eller længere tids sygdom, kan efter den medicinske behandling tvinges til at rejse til arbejdslandet for at få

rehabilitering. Jo længere tid man er væk fra arbejdslivet, desto sværere bliver det at komme tilbage. Derfor er det vigtigt, at rehabiliteringsprocessen påbegyndes så hurtigt som muligt. Når skaden eller sygdommen kommer til udtryk i form af en nedsat fysisk formåen, kan mange timers rejse til og fra arbejdsstedet være et stort problem i forbindelse med rehabiliteringen. For at løse denne grænsehindring skal reglerne ændres, således at rehabiliteringen i visse tilfælde kan gennemføres tættere på hjemmet.

3. Arbejdsmarkedspolitik

Langtidsledige og mennesker, som er på vej tilbage til arbejdsmarkedet efter sygdom eller skade, får tilbud om et praktikforløb med henblik på at skabe en blødere overgang til arbejdsmarkedet. Men hvis man bor tæt på grænsen, kan man ikke benytte sig af arbejdsmarkedet i nabolandet, når man leder efter en egnet praktikplads. Dette skyldes primært reglerne for tilsynet på arbejdspladsen og for praktikantens forsikring, og begge dele er naturligvis forudsætninger for gennemførelsen af et praktikforløb. Her er løsningen, at de nordiske lande udarbejder en forsikring som også gælder for praktikanter på den anden side af grænsen, og at man i fællesskab aftaler, hvordan tilsynet skal foregå, eksempelvis via et samarbejde mellem myndighederne i de forskellige lande.

Nu løser vi grænsehindringer!

Fordelene som følge af løste grænsehindringer er store, og måske bliver de allerstørst, hvis vi netop løser grænsehindringerne på arbejdsmarkedet. Hvis vi er seriøse omkring det fælles arbejdsmarked i Norden, er det en forudsætning, at man ikke gør forskel på de mennesker som pendler fra Strömstad til Göteborg, og de mennesker som pendler fra Strömstad til Oslo. Eller fra Malmø til København, eller fra Helsingfors til Stockholm.

I forbindelse med grænsehindringsdebatterne i de nordiske parlamenter vil NFS og FNF opfordre jer til at bidrage til en løsning på de ovennævnte grænsehindringer og dermed fremme integrationen af regionen og styrke Nordens konkurrencekraft i en global sammenhæng. Det er godt med politisk vilje, men politiske beslutninger er bedre!

Vi foreslår en fælles nordisk målsætning om, at alle grænsehindringer på det nordiske arbejdsmarked skal være fjernet inden 2014. Det ville være en værdig måde at fejre aftalen om det fælles arbejdsmarked fra 1954 på, og 2014 ville blive et sandt 60 års jubilæumsår.

Lóa Brynjúlfsdóttir
Generalsekretær for
Nordens Fackliga Samorganisation, NFS

Venligst,

Kristín Ólafsdóttir
Generalsekretær for
Foreningerne Nordens Forbund, FNF

Nordens Fackliga Samorganisation, NFS, är en samarbetsorganisation för fackliga centralorganisationer i Norden. NFS har sexton medlemsorganisationer bestående av Landsorganisationerna, Tjänstemannaorganisationerna och Akademikerorganisationerna i de nordiska länderna. Därmed representerar NFS drygt 8 miljoner fackligt anslutna i hela Norden.

Foreningerne Nordens Forbund er et samarbejdsorgan for de nationale Norden-foreninger og Foreningerne Nordens Ungdom (FNU). Forbundets hovedopgave er at samordne de nationale foreningernes fælles interesser i arbejdet med at styrke det folkelige nordiske samarbejde på alle niveauer og arbejde for tættere samarbejde mellem de nordiske lande.